

משרד החינוך
המנהל הפדגוגי
אגף בכיר - שפ"י

מה היא ק.ל.ר.י.?

מרחבים לקידום מיומנויות חברתיות
בשיעורי חינוך ובתחומי הדעת

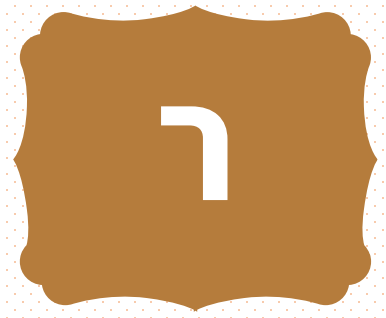
יסודי

כולנו זקוקים ל- **ק.ש.ר** מיטיב, תומך ומסייע כדי להתמודד באופן יעיל עם אתגרים ולחלוק חוויות והצלחות, בשגרה ובתקופות חירום ומשבר.

לפניכם שלושה מרחבים לקידום מיומנויות חברתיות בשיעורי חינוך ובתחומי הדעת. תרגול רציף ומתמשך של המיומנויות יסייע לתלמידים לפתח חוסן אישי וחברתי. לכל מרחב מצורפים רעיונות לפעילויות.

**ראיית הטוב
שבי ובאחר**
הכרה בטוב
ועשיית טוב

**שיתוף
והשתתפות**
כלים ליישום
למידה שיתופית

קירבה
היכרות ויצירת
קשרים חברתיים

לכם, הצוותים החינוכיים, יש יכולת השפעה רבה על תהליכים חברתיים בכיתה, בעזרת המילים והפעולות שלכם:

- לא נשאיר אף אחד תלמיד או תלמידה לבד
- נשים לב למגוון הצרכים של כלל הילדים (חברתי, רגשי, לימודי)
- נדאג שכל אחד ואחת מהתלמידים ירגישו מוגנים
- נפעל כדי למנוע פגיעה בתלמידים

קירבה

היכרות ויצירת קשרים חברתיים

פעילות מקרבת:

נחלק את הכיתה לזוגות, שאינם החברים הקרובים ביותר.

נסביר כי מטרת התרגיל היא **להתאמן ביכולת ליצור קשר בזמן קצר**, יכולת שתסייע להם להכיר ילדים אחרים בקבוצות חדשות ובמפגשים חברתיים שונים.

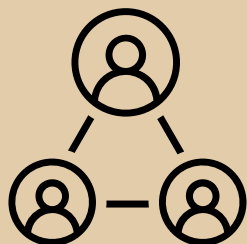
שיתוף הילדים במטרת הפעילות, תפחית התנגדויות, תגייס אותם לשתף פעולה ותעודד אותם להיפתח לקשרים נוספים בתוך הקבוצה/הכיתה.

כרטיסי משימה: ציינו כי מסגרת הזמן לכל משימה היא עשר דקות. מומלץ להעביר את הפעילות מספר פעמים במהלך השבוע ולשנות את החלוקה לזוגות.

כרטיס משימה 3

ספרו משפט אמת ומשפט שקר והשומע ינחש מה האמת

כרטיס משימה 2

3 דברים ששנינו אוהבים לעשות

כרטיס משימה 1

משתפים ב-
מקום שאוהבים להיות בו /
מאכל אהוב/ משחק /
תוכנית טלוויזיה

שיח במליאה - ניתן לבחור מספר שאלות ולשוחח עליהן עם התלמידים:

– משהו שהתחדש לכם אחד על השני?

– משהו שהפתיע אתכם?

– מה למדתם על עצמכם? מה עוזר לכם להכיר יותר, ליצור קשר?

שיתוף והשתתפות כלים ליישום למידה שיתופית

לפניכם כלים ליישום למידה שיתופית, בכל תחום דעת, שיסייעו לתלמידים להיות חלק מקבוצה ולעבוד ביחד.

כדור שלג

נחלק את הכיתה לזוגות ונבקש מהם לחקור נושא מסוים בשיעור. לאחר מספר דקות נבקש מכל זוג להתחבר לזוג נוסף ויחד ליצור רביעייה ולהמשיך לחקור יחד. בסיום המשימה נקיים שיח בכיתה :

- איך הרגשתי בפעילות?
- מה עזר לכם לשתף פעולה בקבוצה ומה הפריע?
- למה אתם זקוקים כדי לקחת חלק בקבוצה ולשתף אחרים?

קרוסלה

מומלץ לתלמידי כיתות ד ומעלה

נכין מספר שאלות בנושא הנלמד ונכתוב כל שאלה על דף A4. נחלק את הכיתה למספר קבוצות, כמספר השאלות ולכל קבוצה ניתן כלי כתיבה בצבע שונה. דפי השאלות יעברו בסבב בין הקבוצות. כל קבוצה שתקבל דף עם שאלה חדשה תקרא את השאלה ואת התשובות הקודמות ותוסיף את התשובה שלה, כך שבכל דף יצטברו התשובות של כל הקבוצות לאותה השאלה, בצבעים שונים.

כל קבוצה תציג במליאה את השאלה האחרונה שקיבלה ואת התשובה השיתופית שנוצרה מהתשובות של כל הקבוצות ביחד.

סיכום הפעילות: "סכום הפסל צלו סון חלקיו" - כל תשובה שנכתבה תרמה את חלקה הייחודי לתשובה המקיפה. הלמידה הקבוצתית אומנם דורשת השקעה של זמן ומאמץ, אך יש לה ערך חברתי גבוה הן בתהליך הקבוצתי והן בתוצר שמתקבל.

ניתן להשתמש במתודה זו לשאלות בתחומי עניין של התלמידים.

על הגובה

מומלץ לתלמידי כיתות ד ומעלה

– נציג לתלמידים את מד השיח ונסביר להם שמטרתו היא תרגול מיומנויות של עבודה קבוצתית.

– בתום העבודה הקבוצתית נבקש מתלמידים לדרג את המיומנויות שעל גבי מד השיח (1 במידה מועטה, 10 במידה רבה מאוד).

– נזמין את התלמידים לשתף במיומנויות חוזק ולחשוב על מיומנויות אחת לחיזוק (מומלץ לא מיומנות אותה סימנו כנמוכה ביותר).

בעמוד הבא תמצאו מד שיח קבוצתי (אחד המיועד לבנים ואחד לבנות) להדפסה וחלוקה לתלמידים ולתלמידות.

מד קבוצתי - בניים

אני מסוגל להקשיב לאחרים
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

אני תורם מידיעותיי לעבודה הקבוצתית
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

אני מסוגל להביע את דעתי בקבוצה
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

אני מסוגל להבין את רצונותיהם של אחרים
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

אני פעיל ומעורב בעבודה בקבוצה
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

אני מגיב באופן ענייני ומכבד
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

מד קבוצתי - בנות

אני מסוגלת להקשיב לאחרים
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

אני תורמת מידיעותיי לעבודה הקבוצתית
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

אני מסוגלת להביע את דעתי בקבוצה
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

אני מסוגלת להבין את רצונותיהם של אחרים
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

אני פעילה ומעורבת בעבודה בקבוצה
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

אני מגיבה באופן ענייני ומכבד
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

מד קבוצתי - בניים

אני מסוגל להקשיב לאחרים
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

אני תורם מידיעותיי לעבודה הקבוצתית
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

אני מסוגל להביע את דעתי בקבוצה
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

אני מסוגל להבין את רצונותיהם של אחרים
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

אני פעיל ומעורב בעבודה בקבוצה
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

אני מגיב באופן ענייני ומכבד
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

מד קבוצתי - בנות

אני מסוגלת להקשיב לאחרים
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

אני תורמת מידיעותיי לעבודה הקבוצתית
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

אני מסוגלת להביע את דעתי בקבוצה
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

אני מסוגלת להבין את רצונותיהם של אחרים
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

אני פעילה ומעורבת בעבודה בקבוצה
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

אני מגיבה באופן ענייני ומכבד
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

מד קבוצתי - בניים

אני מסוגל להקשיב לאחרים
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

אני תורם מידיעותיי לעבודה הקבוצתית
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

אני מסוגל להביע את דעתי בקבוצה
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

אני מסוגל להבין את רצונותיהם של אחרים
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

אני פעיל ומעורב בעבודה בקבוצה
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

אני מגיב באופן ענייני ומכבד
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

מד קבוצתי - בנות

אני מסוגלת להקשיב לאחרים
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

אני תורמת מידיעותיי לעבודה הקבוצתית
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

אני מסוגלת להביע את דעתי בקבוצה
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

אני מסוגלת להבין את רצונותיהם של אחרים
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

אני פעילה ומעורבת בעבודה בקבוצה
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

אני מגיבה באופן ענייני ומכבד
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

סולם קבוצתי

מומלץ לתלמידי הכיתות הצעירות

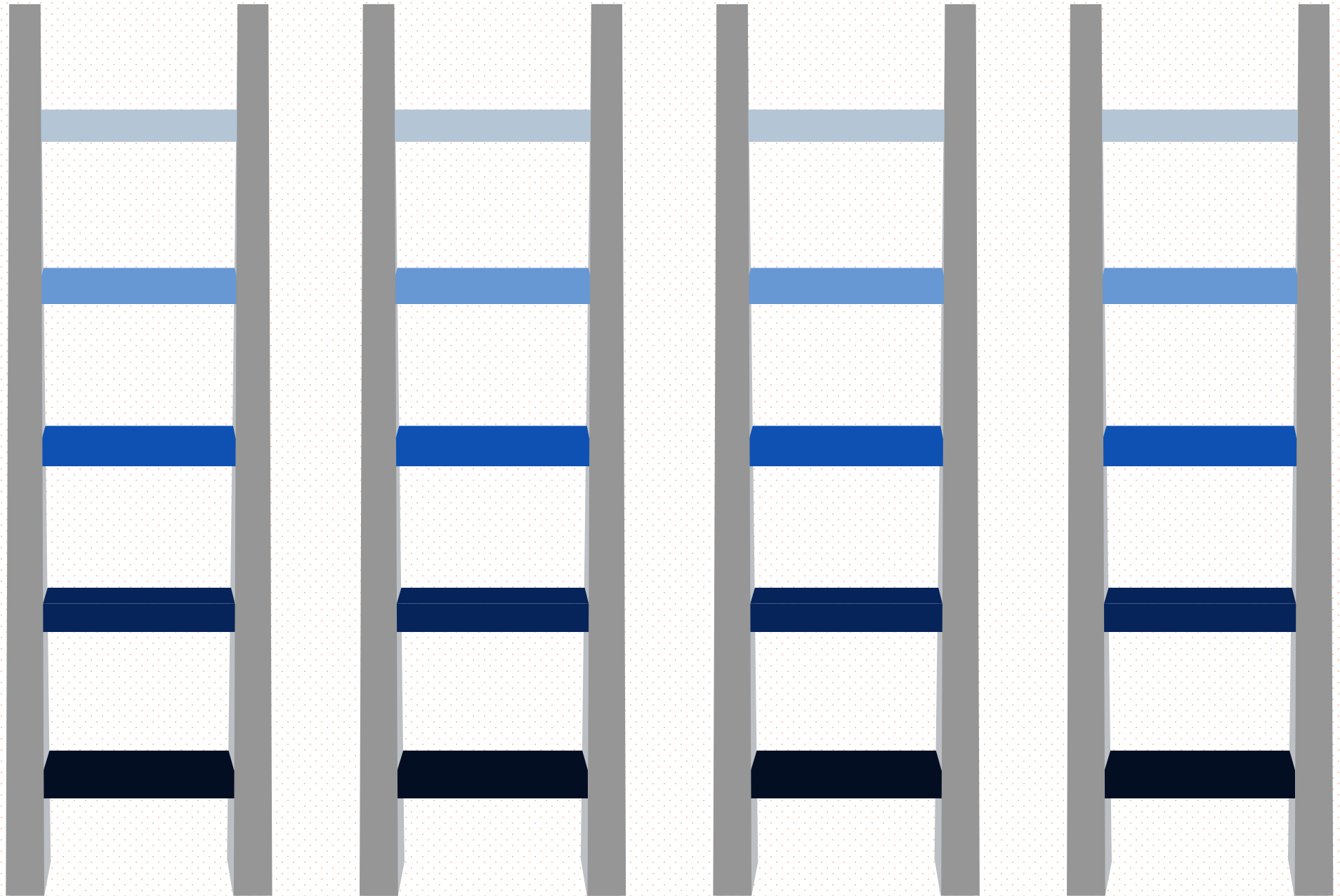
נציג בפני הילדים את ה"סולם הקבוצתי" ונסביר להם שצבע כהה יותר מעיד על שיתוף פעולה במידה רבה וצבע בהיר מעיד על שיתוף פעולה במידה מועטה.

בכל שיעור בו נזמין את התלמידים לפעילות קבוצתית, נציג לתלמידים את הסולם ונזמין אותם לעצור ולסמן: באיזו מידה הם הצליחו לשתף פעולה האחד עם השני.

הנחיות לשיח: נבקש מהתלמידים לתאר את הבחירה שלהם ונשאל אותם האם הם מרוצים מהשלב אליו הגיעו? ומה יוכלו לעשות בפעם הבאה כדי להצליח לטפס בסולם לשלב גבוה יותר?

סולם
קבוצתי
(להדפסה, גזירה
וחלוקה
לתלמידים)

ראיית הטוב שבי ובאחר

הכרה בטוב ועשיית הטוב

ר

"פשוט טוב" – ככל שנרבה לעסוק בטוב, נעודד את עשיית הטוב.

מסיימים יום טוב

בסיום היום, המורה תזמין את התלמידים להשלים את אחד המשפטים ולשתף (יש לשאוף שבכל יום תלמידים אחרים ישתפו):

- משהו טוב שקרה לי היום...
- משהו טוב שעשיתי עבור מישהו אחר...
- משהו טוב שאמרו לי...
- משהו טוב שאני מצפה לו השבוע...
- משהו קטן וטוב...

הצלחה
שחוויתי
היום

משהו חברי
שעשו
עבורי

מחמאה
שקיבלתי

היום הייתי
מרוצה מ...

משהו
שעשיתי
ואני גאה בו

מעשה חברי
שעשיתי

אני מודה
על...

משהו
שמילא
אותי תקווה

משהו
שהפתיע
אותי לטובה

משהו
שגרם לי
התרגשות

משהו
שהרגיע
אותי

פעילות
שגרמה לי
הנאה

מתחילים שבוע טוב

בפתחו של השבוע המורה תשתף את הכיתה במשהו טוב לגביהם שהיא שמה אליו לב בשבוע שחלף ושהיא רוצה לתאר להם אותו.

